

A központi költségvetés finanszírozása és adósságának alakulása

2024. május

1. Állományi adatok

A központi költségvetés adóssága 2024. május végéig 3 767,4 milliárd forinttal növekedett a következő négy tényező eredményeképpen:

- **Az első tényező,** amely **növelte** az adósságot a nettó devizakibocsátás, amely 1 805,6 milliárd forint összegben hozzájárul a hiány finanszírozásához és a devizabetétállomány növekedéséhez.
- **A második – szintén növelő hatású – tényező** a nettó forintkibocsátás 1 912,2 milliárd forint összegben, ami a költségvetés hiányát finanszírozza és részben a KESZ állományát növeli.
- **A harmadik – további növelő hatású – tényező** a forint árfolyamának az elmúlt év végéhez képest bekövetkezett gyengülése, amely az adósság devizában fennálló részének forintban számított nyilvántartási értékét 274,2 milliárd forinttal növelte.
- **A negyedik – fentiekkel ellentétes, csökkentő hatású – tényező** a deviza-keresztárfolyamok változása és egyéb tényezők miatt bekövetkezett mark-to-market betétállományok csökkenése 224,5 milliárd forint összegben.

Az előzetes adatok szerint május végén a **központi költségvetés forint- és devizaadóssága** az alábbiak szerint alakult:

A központi költségvetés adósságának alakulása 2024-ben, milliárd forint

	2023. december 31.		kibocsátás (növekedés)	törlesztés (csökkenés)	egyéb változás	nettó változás	2024. május		változás
	előzetes állomány	Megoszlás	I-V. hónap				előzetes állomány	Megoszlás	százalékpont
1. Forint	36 888,034	72,5%	5 343,563	3 431,390	0,000	1 912,173	38 800,207	71,0%	-1,50%
1.1. Hitel	868,220	1,7%	46,997	38,861	0,000	8,136	876,356	1,6%	-0,10%
1.1.1. Külföldi	868,220	1,7%	46,997	38,861	0,000	8,136	876,356	1,6%	-0,10%
1.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
1.2. Állampapír	36 019,813	70,8%	5 296,566	3 392,529	0,000	1 904,038	37 923,851	69,4%	-1,40%
1.2.1. Kötvény	24 058,876	47,3%	1 736,367	885,940	0,000	850,427	24 909,303	45,6%	-1,71%
1.2.2. Diszkont kincstárjegy	1 883,770	3,7%	1 929,473	1 824,873	0,000	104,600	1 988,370	3,6%	-0,06%
1.2.3. Lakossági állampapír	10 077,167	19,8%	1 630,726	681,715	0,000	949,011	11 026,178	20,2%	0,37%
2. Deviza	13 678,314	26,9%	2 163,942	358,350	274,155	2 079,748	15 758,062	28,8%	1,95%
2.1. Hitel	2 670,009	5,2%	497,211	53,153	45,317	489,376	3 159,385	5,8%	0,53%
2.1.1. Külföldi	2 670,009	5,2%	497,211	53,153	45,317	489,376	3 159,385	5,8%	0,53%
2.1.2. Belföldi	0,000	0,0%	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,0%	0,00%
2.2. Állampapír	11 008,305	21,6%	1 666,731	305,197	228,838	1 590,372	12 598,677	23,1%	1,42%
2.2.1. Külföldi	10 535,449	20,7%	1 621,605	294,171	220,468	1 547,902	12 083,350	22,1%	1,40%
2.2.1.1. Devizakötvény	10 357,080	20,4%	1 441,195	295,631	220,231	1 365,795	11 722,875	21,5%	1,10%
2.2.1.2. ECP program	178,369	0,4%	180,410	-1,460	0,236	182,106	360,475	0,7%	0,31%
2.2.2. Belföldi	472,856	0,9%	45,126	11,026	8,370	42,470	515,326	0,9%	0,01%
Összesen	50 566,347	99,4%	7 507,505	3 789,739	274,155	3 991,921	54 558,268	99,9%	0,45%
Egyéb kötelezettség	298,836	0,6%	2 543,642	2 773,018	4,887	-224,489	74,348	0,1%	-0,45%
MINDÖSSZESEN	50 865,184	100,0%	10 051,147	6 562,757	279,043	3 767,433	54 632,616	100,0%	0,00%

A központi költségvetés devizaadóssága 2024-ben 2 079,7 milliárd forinttal 15 758,1 milliárd forintra növekedett az elmúlt év végéhez képest. A devizaadósság részaránya a 2023. év végi 26,9%-os szintről 28,8%-os szintre emelkedett a teljes adósságon belül.

A növekedés hátterében döntően a januárban végrehajtott devizakötvény-kibocsátások állnak. 2024 január 3-án került sor az idei év első nemzetközi kötvénykibocsátására 863,6 milliárd forint (2,5 milliárd USD) összegben 12 éves futamidővel, majd január 18-án Magyarország harmadik EUR Zöld Kötvényének kibocsátására 5,5 éves futamidővel 577,6 milliárd forint (1,5 milliárd EUR) összegben. Áprilisban 393,8 milliárd forint (1,0 milliárd EUR) összegű projektfinanszírozó devizahitel lehívása növelte a devizaadósságot. Az ECP (Euro Commercial Paper) program keretében 2024-ben kibocsátott devizaértékpapírok összege 180,4 milliárd forint (500 millió USD) volt. Az árfolyamgyengülés szintén emelte a devizaadósság részarányát.

A költségvetés forintadóssága május végéig 1 912,2 milliárd forinttal növekedett és 38 800,2 milliárd forintot ért el, a forint adósság a teljes államadósság 71,0%-át teszi ki. 2023 decemberében ez az arány 72,5% volt.

2024. május végén a forint lakossági állampapírok állománya 11 026,2 milliárd forintot tett ki, ami 949,0 milliárd forint növekedést jelent 2023. december vége óta. A Prémium Magyar Állampapír állománya 2024. május végére 148,1 milliárd forinttal növekedett, amely így 7 140,8 milliárd forintot tett ki. A januárban bevezetett, 3 éves futamidejű Fix Magyar Állampapírral állománya elérte a 422,0 milliárd forintot hó végén. Szintén emelkedett a 3 és 5 éves Bónusz Magyar Állampapír értékesítése is, 122,3 milliárd forint növekedést követően a hó végén 995,5 milliárd forintot tett ki. Az Egyéves Magyar Állampapír állománya 792,8 milliárd forint volt május végén, ami 218,8 milliárd forinttal magasabb a 2023. év végi állománynál. A lakossági állampapír-kereslet döntő hányadát a hosszú futamidejű Fix Magyar Állampapír és a Bónusz Magyar Állampapír értékesítése képezte májusban.

Az ÁKK Zrt. május hó folyamán összesen 12,4 milliárd forint összegben vásárolt vissza lakossági állampapírokat a forgalmazó bankoktól.

A *külföldi befektetők állampapír állománya* májusban 273,3 milliárd forinttal 7 111,7 milliárd forintra növekedett az előző hónaphoz képest. A külföldi állomány 98,9%-a, 7 032,9 milliárd forint államkötvény, 1,1%-a, 78,9 milliárd forint diszkontkincstárjegy. A külföldi állomány átlagos hátralévő futamideje május végén 5,7 év volt.

A deviza-államadósság kockázatainak csökkentése érdekében az ÁKK Zrt. swap műveleteket köt, amiből az adósságállomány részét képezik az ezen ügyletek után az ÁKK Zrt.-nél elhelyezésre kerülő fedezeti összegek (az ún. mark-to-market betétek) az egyéb kötelezettségek soron. A korábbi dollárkötvény kibocsátások óta eltelt időszakban az egyéb devizák (főként az USD) jelentősen felértékelődtek az euróhoz képest, az emiatt keletkező többletadósságot viszont a swapkötéssel sikerült kizárni. Az év első öt hónapja alatt az egyéb kötelezettségek állománya 224,5 milliárd forinttal csökkent. Május végén az állomány 74,3 milliárd forintot tett ki, ami a teljes államadósság 0,1%-át jelenti.

2. Kamatok, hozamok alakulása

A *diszkontkincstárjegyek* májusi aukcióin a havi átlagos fedezettség az előző havi 1,2-ről 3,4-re növekedett. A *kötvénnyauctionok*on a fedezettség az előző havi 4,4-ről 5,2-re emelkedett.

A *3 hónapos diszkontkincstárjegy* utolsó májusi aukcióján az átlaghozam az egy hónappal korábbi aukcióhoz képest 8 bázisponttal csökkent, és 6,80%-ot tett ki. A *6 hónapos kincstárjegy* utolsó májusi aukcióján a kialakult átlaghozam 6,85% lett, amely 2 bázisponttal kisebb az április végi értéknél. A *12 hónapos kincstárjegy* utolsó májusi aukcióján a kialakult átlaghozam 6,79% lett, amely 17 bázisponttal alacsonyabb az április végi értéknél.

A *3 éves kötvény* májusi aukcióján az átlaghozam 6,97%-ot ért el, ami 23 bázisponttal kisebb az április végi aukción kialakult átlaghozamtól. Az *5 éves kötvény* 6,92%-os átlaghozama 23 bázisponttal alacsonyabb, mint az április végi aukción kialakult átlaghozam. A *10 éves kötvény* utolsó májusi aukcióján az átlaghozam 6,93%-ot ért el, ami 14 bázisponttal kisebb, mint az április végén kialakult átlaghozam. A *15 éves kötvény* májusi aukcióján az átlaghozam 6,77%-ot ért el, ami 54 bázisponttal magasabb, mint a legutóbbi, február közepi aukción kialakult átlaghozam. A *30 éves zöld kötvény* májusi aukcióján az átlaghozam 6,79%-ot ért el, ami 88 bázisponttal kisebb az előző, 2023 októberi aukción kialakult átlaghozamtól.

Budapest, 2024. június 11.

dr. Réz András
vezérigazgató-helyettes